

Alustavat talousarviotavoitteet 2024

Kaupunginhallitus 19.6.2023

Lähtökohdat

- Talousarvion 2024 alustavat toiminnan tavoitteet perustuvat Tekemisen kaupunki –strategiaan valtuustokauden tavoitteisiin. Valmistelussa on huomioitu strategian puolivälitarkastelun viestit sekä strategiapäivityksen tuomat painotukset.
- Tavoitteita on asetettu lähtökohtaisesti toiminnan vaikuttavuudelle ja tuloksille, ja niissä on pyritty selkeään mitattavuuteen. Tavoitteiden luonteesta johtuen niiden asettamisessa on pyritty teemalliseen jatkumoon. Alustavien tavoitteiden fokusointia, muotoilua ja mitattavuutta on kuitenkin tarkennettu, mutta samalla on turvattu jatkuvuus ja vertailtavuus edellisiin vuosiin. Näin ollen talousarvioon 2024 valmistelluista tavoitteista suurin osa on samansuuntaisia kuin vuoden 2023 tavoitteet.
- Alustavien tavoitteiden kokonaismäärä on hieman kasvanut vuoteen 2023 verrattuna (42/2023, 46/2024). Lisäksi tähän vuoteen verrattuna lautakunnille vastuutettujen yhteisten tavoitteiden määrä on kasvanut, millä on pyritty vahvistamaan lautakuntien samansuuntaisuutta ja eri toimien vaikuttavuutta.
- Tavoitteista osa on vielä valmistelussa (tavoitteen muotoilu ja/tai tavoitetaso). Kokonaisuudessaan tavoitteisiin, joissa kehitystä verrataan edelliseen vuoteen, tullaan jatkovalmistelussa lisäämään mahdollisuuksien mukaan edellisen vuoden mittarien arvot.
- Alustavat tavoitteet sisällytetään osaksi kaupunginhallituksen kehyspäätöstä 19.6.23. Lautakuntien talousarviotavoitteet hyväksytään osana lautakuntien talousarvioesityksiä 15.9.23 mennessä. Kaupunkitasoiset toiminnan tavoitteet tarkentuvat varsinaiseen talousarvioon. Tavoitteet hyväksytään osana talousarviota kaupunginvaltuustossa 13.11.2023.

Prosessi ja aikataulu

HUHTIKUU-
TOUKOKUU

- Tavoiteluonnosten valmistelu palvelualueilla ja konsernihallinnossa
- Lautakuntien alustavat keskustelut vuoden 2023 tavoitteista

KESÄKUU

- Laajennetun johtoryhmän keskustelu alustavasta tavoitekokonaisuudesta 13.-14.6.23 ja evästys tavoitteiden jatkovalmisteluun
- **Alustavat tavoitteet (kaupunkitasoiset ja lautakunnat) osana kaupunginhallituksen kehyspäätöstä 19.6.23**

ELOKUU

- Tavoitteiden lopullinen muotoilu, tavoitetasojen asettaminen ja tarkistus sekä tavoitteiden vastuutus
- Tavoitekokonaisuus kaupungin johtoryhmässä

SYYSKUU

- Talousarviotavoitteiden hyväksyminen osana lautakuntien talousarvioesityksiä 15.9.23 mennessä (kaupunkitasoiset toiminnan tavoitteet tarkentuvat varsinaiseen talousarvioon)
- Tytäryhtiöiden tavoitteiden käsittely konsernijaostossa 19.9.23
- Tavoitteiden hyväksyminen osana talousarviota kaupunginvaltuustossa 13.11.23

*Kaupunkitasoisten ja lautakunnille asetettavien tavoitteiden valmistelua koordinoi strategia- ja kehittämissyksikkö.
Liikelaitoksen ja tytäryhtiöiden tavoitteiden valmistelua koordinoi omistajaohjausyksikkö.*

Ehdotetut muutokset tavoitteisiin 1/2

- Uudet tavoitteet verrattuna kuluvan vuoden talousarvioon:
 - Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö on vahvistunut edelliseen vuoteen verrattuna
 - 5. ja 8. -luokkalaisten fyysinen toimintakyky on vahvistunut edelliseen vuoteen verrattuna
 - Tamperelaisten huoli rasismista ja suvaitsemattomuudesta on vähentynyt vuoteen 2021 verrattuna
 - Kokemus asuinalueen yhteisöllisyydestä ja auttamishalusta on vahvistunut vuoteen 2021 verrattuna
- Valmistelussa olevat uudet tai uudelleen kohdennetut tavoitteet
 - Kaupunkitasoisen asuinalueiden kehittämistyön toimeenpanoon kohdistuva tavoite (uusi kohdennus)
 - Turvallisuuteen tai varautumiseen liittyvä tavoite (uusi)
 - Kaupunkitasoisen osallisuus- ja yhteisöllisyyden jalkautukseen liittyvä tavoite (uusi kohdennus)
 - Luonnon monimuotoisuutta kuvaaviin indikaattoreihin pohjaava tavoite (uusi kohdennus)
 - Ammatillisen koulutuksen tuottaman osaamisen huomioiva tavoite (uusi kohdennus)
 - Vihreään siirtymään liittyvä tavoite (uusi)
 - Kaupunkiorganisaation työvoiman saatavuuteen liittyvä tavoite (uusi)
 - Hankintojen tuloksellisuuteen liittyvä tavoite (uusi kohdennus)

Ehdotetut muutokset tavoitteisiin 2/2

- Vuoden 2023 tavoitteet, jotka eivät ole mukana vuodelle 2024 esitetyissä tavoitteissa:
 - **Hyvinvointialueen käynnistymistä on tuettu ja yhdyspintojen toimivuus varmistettu** (kohdistui erityisesti hyvinvointialueen käynnistymisen vaiheeseen. Tavoitteen sijaan on valmisteltu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoite)
 - **Itsensä yksinäiseksi tuntevien lasten, nuorten ja aikuisten osuus on vähentynyt vuoteen 2021 verrattuna** (vuoden 2024 aikana ei ole saatavilla tietoa yksinäisyydestä)
 - **Tyytyväisyys keskustan katujen ja yleisten alueiden kunnossapitoon on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna** (tavoite perustunut kyselyyn, jossa keskustan osalta vastaajamäärät pienet)
 - **Vuosien 2024-2026 taloussuunnitelman laadinnassa on huomioitu talous- ja tuottavuusohjelmaan sisällytettyjen toimenpiteiden valmistelu ja toteutus** (talous- ja tuottavuusohjelma tukee taloussuunnittelua, mutta toimenpiteiden valmistelun raportointi sitovana tavoitteena ei ole tarkoituksenmukainen)
- Lisäksi osan tavoitteiden muotoilua on osin muutettu (täsmennykset, tarkennukset ja vähittäiset uudelleen kohdennukset), säilyttäen kuitenkin tavoitteiden vuoden 2023 mukaisen teeman, fokuksen ja jatkuvuuden.

Kaikki alustavat toiminnan tavoitteet (pois lukien liikelaitokset ja tytäryhteisöt)

(Valmistelussa olevat tavoitteet on merkitty sinisellä)

TEKEMISEN KAUPUNKI PAINOPISTEET

YHDENVERTAISET YKSILÖT

Tampere on paras paikka kasvaa, kehittyä ja ikääntyä. Tampereella jokainen voi olla oma itsensä ja toteuttaa unelmiaan.

TEKEVÄT YHTEISÖT

Tampere näyttää suuntaa tulevaisuuden yhteisöllisyyteen. Tampereen moninaiset yhteisöt ja yritykset ruokkivat hyvinvointia, luovuutta ja innovatiivisuutta. Yhdessä teemme parempaa huomista.

HIILINEUTRAALEJA TEKOJA

Tampere on kansainvälisesti tunnettu vaikuttavista teoistaan ilmaston ja luonnon monimuotoisuuden eteen. Kestävien valintojen tekeminen on täällä helppoa – vetovoimamme syntyy arjen sujuvuudesta.

TULEVAISUUDEN EDELLÄKÄVIJYYTTÄ

Tampere jatkaa menestystarinaansa; meillä on parhaat edellytykset tehdä tulevaisuuden ratkaisuja. Tampereen asema kansainvälisenä tieteen ja korkean osaamisen kaupunkina on vahva.

YHDENVERTAISET YKSILÖT

Tampere on paras paikka kasvaa, kehittyä ja ikääntyä.

Tampereella jokainen voi olla oma itsensä ja toteuttaa unelmiaan.

- Toiminnan ja talouden lähtökohdat –aineisto nosti esiin tavoitteiden valmistelussa huomioitavaksi mm:
 - lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemisen
 - alueellisen yhdenvertaisuuden edistämisen
 - turvallisuuden tunteen vahvistamisen ja varautumisen
 - työvoiman ja palvelujen saatavuuden turvaamisen rakenteellisissa uudistuksissa
 - kotoutumisen kehittämisen
 - kohtuuhintaisen asuntotuotannon turvaamisen ja asuntokannan monipuolistamisen
 - hyvinvointialueen kanssa saumattoman yhteistyön.
- Tavoitteistoa on uudelleen kohdennettu mittareiden saatavuudesta johtuen. Mm. kouluterveys- ja tamperelaisten hyvinvointikysely toteutetaan vain joka toinen vuosi.
- Strategian päivityksen mukaisesti tavoitteistoa on vahvistettu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä turvallisuuden teemoissa. Kevään ajankohtaiskeskusteluissa on korostunut mm. kouluturvallisuus ja palvelujen jatkuvuuden varmistaminen te-uudistukseen valmistautuessa.
- Talousarviokehysesitykset tukevat erityisesti pienten lasten tuen, lasten ja nuorten hyvinvoinnin, liikkumisen ja harrastamisen edistämisen sekä hyvinvointialueyhteistyössä työllistymisen monialaisen tuen tavoitteiden toteuttamista.

Valtuustokauden tavoite	Ta23 tavoite	Ta24 tavoiteluonnos	Huomioita
Tamperelaisten koettu hyvinvointi on parantunut	Lasten ja nuorten koettu ahdistuneisuus on vähentynyt vuoteen 2021 verrattuna (kopla, kuvala, elosa)	1.-9. -luokkalaisten koulupäivän aikainen koettu hyvinvointi on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna (kopla)	<ul style="list-style-type: none"> Jatkava teema, uusi kohdennus
	Nuorten ja aikuisten päihteiden käyttö on vähentynyt vuoteen 2021 verrattuna (kuvala)	Aikuisten päihteiden omakäytön koettu haittaavuus on vähentynyt vuoteen 2022 verrattuna (kuvala)	<ul style="list-style-type: none"> Jatkava teema, uusi kohdennus
Alueiden väliset hyvinvointierot ovat kaventuneet	Asuinalueiden kehittämistyön organisointi on tehty ja toiminta käynnistetty (akila)	Valmistelussa kaupunkitasoisen asuinalueiden kehittämistyön toimeenpanoon kohdistuva tavoite	<ul style="list-style-type: none"> Jatkava teema, uusi kohdennus
Kaupunkilaisten hyvinvointi ja terveys on parantunut ja sen edistäminen vahvistunut		Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on vahvistunut edelliseen vuoteen verrattuna (kh, kaikki lautakunnat)	<ul style="list-style-type: none"> Uusi tavoite strategian päivityksestä
	Lasten, nuorten ja aikuisten liikkuminen on lisääntynyt vuoteen 2021 verrattuna (kopla, kuvala)	Tamperelaisten liikkuminen ja harrastaminen on lisääntynyt keskeisissä kohteissa edelliseen vuoteen verrattuna (kuvala, kopla)	<ul style="list-style-type: none"> Jatkava teema, uusi kohdennus
		5. ja 8. -luokkalaisten fyysinen toimintakyky on vahvistunut edelliseen vuoteen verrattuna (kopla)	<ul style="list-style-type: none"> Uusi tavoite

Valtuustokauden tavoite	Ta23 tavoite	Ta24 tavoiteluonnos + vastuutus	Huomioita
Kaupunkilaisten hyvinvointi ja terveys on parantunut ja sen edistämisyyö vahvistunut	Oppivelvollisuuden piiriin kuulumattomien, vailla ammatillista tutkintoa olevien perustutkinto-opiskelijoiden, negatiiviset eroamiset ovat vähentyneet edelliseen vuoteen verrattuna (elosa)	Oppivelvollisuuden piiriin kuulumattomien, vailla ammatillista tutkintoa olevien perustutkinto-opiskelijoiden, negatiiviset eroamiset ovat vähentyneet edelliseen vuoteen verrattuna (elosa)	<ul style="list-style-type: none"> Jatkava tavoite
	Pienten lasten alueellisen tuen saatavuus on parantunut vuoteen 2021 verrattuna (kopla)	Pienten lasten tuen saatavuus on parantunut toimintakauteen 2022-2023 verrattuna (kopla)	<ul style="list-style-type: none"> Jatkava tavoite, täsmennykset
Kaupunkilaisten yhdenvertaisuus on parantunut	Ei vuositavoitetta.	Tamperealaisten huoli rasismista ja suvaitsemattomuudesta on vähentynyt vuoteen 2021 verrattuna (kuvala, elosa)	<ul style="list-style-type: none"> Uusi tavoite
Turvallisuus on parantunut ja turvallisuudentunne vahvistunut	Kiusaaminen on vähentynyt toisen asteen koulutuksessa edelliseen vuoteen verrattuna (elosa)	Lasten ja nuorten turvallisuudentunne esiopetuksesta toiselle asteelle on vahvistunut ja kiusaaminen vähentynyt edelliseen vuoteen verrattuna (kopla, kuvala, elosa)	<ul style="list-style-type: none"> Jatkava teema, uusi kohdennus
		Valmistelussa turvallisuuteen tai varautumiseen liittyvä tavoite (kh)	<ul style="list-style-type: none"> Uusi tavoite strategian päivityksestä
Kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyö on saumatonta	Hyvinvointialueen käynnistymistä on tuettu ja yhdyspintojen toimivuus varmistettu (kh)	Poistuva tavoite.	<ul style="list-style-type: none"> Tavoitteen sijalle hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoite. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä mittaavan hyte-kertoimen nousu edellyttää myös onnistumista hyvinvointialueyhteistyössä.

Valtuustokauden tavoite	Ta23 tavoite	Ta24 tavoiteluonnos	Huomioita
Työttömyys on alentunut kuuden suurimman kaupungin keskiarvoon ja erityistä tukea tarvitsevien työllistyminen on parantunut	Laajan työttömyysasteen kehitys on nuorten ja ulkomaalaisten osalta kuuden suurimman kaupungin keskiarvon tasolla (elosa)	Laajan työttömyysasteen kehitys on nuorten ja ulkomaalaisten osalta kuuden suurimman kaupungin keskiarvon tasolla (elosa)	• Jatkava tavoite
	Työllistymistä edistävän palvelun perusteella työmarkkinatukea saa Tampereella keskimäärin vähintään 3000 henkilöä kuukaudessa (elosa)	Työllistymistä edistävän palvelun perusteella työmarkkinatukea saa Tampereella keskimäärin vähintään X henkilöä kuukaudessa (elosa)	• Jatkava tavoite, tavoitetaso valmistelussa
Asuntotuotanto on alueellisesti monipuolistunut ja Tampereelle valmistuu keskimäärin 716 kohtuuhintaista asuntoa vuosittain	Asunto- ja maapolitiikan linjausten mukainen asuntotuotantotavoite 716 asuntoa toteutuu (akila)	Asunto- ja maapolitiikan linjausten mukainen asuntotuotantotavoite 716 kohtuuhintaista asuntoa toteutuu (akila)	• Jatkava tavoite
	Yhtiömuotoiseen asumiseen on asetettu haettavaksi avoimessa menettelyssä tai neuvottelumenettelyssä tontteja 100.000 kem2 (akila)	Yhtiömuotoiseen asumiseen on asetettu haettavaksi avoimessa menettelyssä tai neuvottelumenettelyssä tontteja 100.000 kem2 (akila)	• Jatkava tavoite
	Asemakaavoituksella on mahdollistettu vuosittain 150 pientalon rakentaminen (yla)	Asemakaavoituksella ja tontinluovutuksella on mahdollistettu vuosittain keskimäärin 150 pientalon rakentaminen (akila ja yla)	• Jatkava tavoite, täsmennykset
	Asunnottomuus kokonaisuutena on vähentynyt ja pitkäaikaisasunnottomuus on käännytynyt laskuun yhteistyössä sidosryhmien kanssa edelliseen vuoteen verrattuna (akila)	Asunnottomuus kokonaisuutena sekä pitkäaikaisasunnottomuus ovat vähentyneet yhteistyössä sidosryhmien kanssa edelliseen vuoteen verrattuna (akila)	• Jatkava tavoite, täsmennykset

TEKEVÄT YHTEISÖT

Tampere näyttää suuntaa tulevaisuuden yhteisöllisyyteen. Tampereen moninaiset yhteisöt ja yritykset ruokkivat hyvinvointia, luovuutta ja innovatiivisuutta. Yhdessä teemme parempaa huomista.

- Toiminnan ja talouden lähtökohdat –aineisto nosti esiin tavoitteiden valmistelussa huomioitavaksi mm:
 - osallisuuden ja alueellisen yhteisöllisyyden vahvistamisen
 - yhteisöjen, järjestöjen ja kaupunkilaisten omaehtoisen toiminnan mahdollistamisen
 - luovien alojen ja elämystalouden toimintaedellytysten kehittämisen
 - startup-palveluiden ja kasvuyrittäjyyden tukemisen.
- Yhteisöllisyys ja osallisuus ovat strategian omana painopisteenä uusi kokonaisuus ja teemaan kohdistettuja vaikuttavuustavoitteita on ollut valtuustokaudella toistaiseksi vähän. Tavoitteistoa on vuodelle 2024 vahvistettu ja osallisuustyön jalkauttamista tuetaan kaupunkitasoisella tavoitteella.
- Talousarviokehysesitykset mahdollistavat ja tukevat erityisesti elämystalouden ja luovien alojen vahvistamista.
- Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja elinvoima- ja osaamislautakunnan yhteistyö korostuu painopisteiden tavoitteiden saavuttamisessa.

Valtuustokauden tavoite	Ta23 tavoite	Ta24 tavoiteluonnos	Huomioita
Yhteisöllinen toiminta on lisääntynyt ja yksinäisyys on vähentynyt	Itsensä yksinäiseksi tuntevien lasten, nuorten ja aikuisten osuus on vähentynyt vuoteen 2021 verrattuna (kopla, kuvala)	Poistuva tavoite.	<ul style="list-style-type: none"> Yksinäisyydestä saatavilla seuraavan kerran tietoa vuonna 2025 .
		Kokemus asuinalueen yhteisöllisyydestä ja auttamishalusta on vahvistunut vuoteen 2021 verrattuna (kuvala, elosa)	<ul style="list-style-type: none"> Uusi tavoite
Osallisuus on vahvistunut	Kokemus vaikuttamismahdollisuuksista oman asuinalueen kehittämiseen on parantunut vuoteen 2021 verrattuna (sikula, yla)	Valmistelussa kaupunkitasoisen osallisuus- ja yhteisöllisyyden jalkautukseen liittyvä tavoite	<ul style="list-style-type: none"> Uusi tavoite
Elämystalous ja luovat alat ovat vahvistuneet	Yritystapahtumien ja kongressien määrä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna (elosa)	Kävijämäärät keskeisissä kohteissa ovat kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna (kuvala, elosa)	<ul style="list-style-type: none"> Vuorotteleva tavoite palautuu
	Yleisarvosana Tampereesta tapahtumia ja kulttuuria tukevana ja edistävänä kaupunkina on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna (kuvala)	Yleisarvosana Tampereesta tapahtumia ja kulttuuria tukevana ja edistävänä kaupunkina on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna (kuvala, elosa)	<ul style="list-style-type: none"> Jatkava tavoite
Startup-yritysten ja yritys ekosysteemien toimintaedellytykset ovat parantuneet	Alueen startup-yritysten määrä ja niiden henkilöstömäärä ovat kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna (elosa)	Aloittavien startup-yritysten määrä ja niiden henkilöstömäärä ovat kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna (elosa)	<ul style="list-style-type: none"> Jatkava tavoite, täsmennys
	Mielikuva Tampereen onnistumisesta innovaatioiden tukemisessa on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna (elosa)	Mielikuva Tampereen onnistumisesta innovaatioiden tukemisessa on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna (elosa)	<ul style="list-style-type: none"> Jatkava tavoite

HIILINEUTRAALEJA TEKOJA

Tampere on kansainvälisesti tunnettu vaikuttavista teoistaan ilmaston ja luonnon monimuotoisuuden eteen. Kestävien valintojen tekeminen on täällä helppoa – vetovoimamme syntyy arjen sujuvuudesta.

- Toiminnan ja talouden lähtökohdat –aineisto nosti esiin tavoitteiden valmistelussa huomioitavaksi mm:
 - ilmastotoimien ja luonnon monimuotoisuutta edistävien toimenpiteiden vauhdittamisen
 - ilmastonmuutokseen sopeutumisen merkityksen korostumisen kaupunkiympäristössä
 - kestävän liikkumisen edistämisen, mikä tukee ilmastotavoitteita, varmistaa liikenteen toimivuuden ja sujuvuuden erityisesti keskustassa sekä tukee Ukrainan sodan aiheuttamaa tarvetta vähentää fossiilisten polttoaineiden käyttöä
 - joukkoliikennepalvelujen kehittämisen tarpeen kasvavan kysynnän ja uusien alueiden rakentumisen seurauksena
 - kaupungin kasvun mahdollistamisen sekä keskustan kehittämisen kestävyystavoitteet ja arjen sujuvuus huomioiden.
- Talousarviokehysesityksillä vastataan mm. joukkoliikenteen kysynnän kasvuun sekä tuleviin lakimuutoksiin. Kustannusten nousu vaikuttaa merkittävästi investointiesityksiin ja jo suunnittelussa olevien kohteiden toteutusaikatauluun.

Valtuustokauden tavoite	Ta23 tavoite	Ta24 tavoiteluonnos	Huomioita
Ilmastopäästöjen määrä on vähentynyt vähintään 60 % vuoden 1990 tasosta	Ei vuositavoitetta.	Ei vuositavoitetta.	
Kaupungin kestävä kasvua on vahvistettu kaavoittamalla 80 % asuinkerrosalasta joukkoliikennevyöhykkeille ja aluekeskuksiin samoin kuin edistämällä työpaikkojen sijoittumista samoille vyöhykkeille	80 % asemakaavoitetusta asuinkerrosalasta sijoittuu joukkoliikennevyöhykkeille ja aluekeskuksiin (yla)	80 % asemakaavoitetusta asuinkerrosalasta sijoittuu joukkoliikennevyöhykkeille ja aluekeskuksiin (yla)	<ul style="list-style-type: none"> Jatkava tavoite
Kestävien liikkumismuotojen kulkutapaosuus on noussut valtuustokauden loppuun mennessä 5 prosenttiyksikköä	Joukkoliikenteen matkustajamäärä on kasvanut 5 % edelliseen vuoteen verrattuna (jolila)	Joukkoliikenteen matkustajamäärä on kasvanut X % edelliseen vuoteen verrattuna (jolila)	<ul style="list-style-type: none"> Jatkava tavoite, tavoitetaso valmistelussa
	Liikkuminen kestäville kulkutavoilla on lisääntynyt edelliseen vuoteen verrattuna (yla)	Kestävien liikkumismuotojen suhteellinen kulkutapaosuus on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna (yla)	<ul style="list-style-type: none"> Jatkava teema, uusi kohdennus
	Raitiotien ensimmäisen jatko-osuuden Pirkkala-Linnainmaa hankesuunnitelma on valmistunut päätöksentekoon ja toteutussuunnittelu käynnistynyt (yla)	Pirkkala-Linnainmaan jatko-osuuden rakentamispäätös on valmis päätöksentekoon (yla)	<ul style="list-style-type: none"> Jatkava teema, muotoilua tarkennetaan
Luonnon monimuotoisuus kaupunkiympäristössä on vahvistunut ja todennettavissa	Luonnon monimuotoisuutta kuvaavat seurantaindikaattorit on määritetty ja seuranta käynnistetty (yla)	Valmistelussa tavoite valmistuvien indikaattorien pohjalta (yla)	<ul style="list-style-type: none"> Jatkava teema
Energiankulutus on vähentynyt valtuustokauden aikana keskimäärin 1 % vuodessa	Ei vuositavoitetta.	Ei vuositavoitetta.	

TULEVAISUUDEN EDELLÄKÄVIJYYTTÄ

Tampere jatkaa menestystarinaansa; meillä on parhaat edellytykset tehdä tulevaisuuden ratkaisuja. Tampereen asema kansainvälisenä tieteen ja korkean osaamisen kaupunkina on vahva.

- Toiminnan ja talouden lähtökohdat –aineisto nosti esiin tavoitteiden valmistelussa huomioitavaksi mm:
 - työllisyystilanteen positiivisen kehityksen turvaamisen ja huomion kohdentamisen osaavan työvoiman saatavuuden edistämiseen
 - kasvavan nettomaahanmuuton ja kotoutumisen palvelujen kehittämisen
 - kansainvälisten osaajien ja opiskelijoiden pitovoiman vahvistamisen
 - opiskelijakaupungin vetovoiman kehittämisen yhteistyössä korkeakouluyhteisön kanssa
 - yritysten vihreän siirtymän edistämisen.
- Talousarviokehysesityksissä esillä mm. digitalisaation edistäminen.

Valtuustokauden tavoite	Ta23 tavoite	Ta24 tavoiteluonnos	Huomioita
Kansainvälisten osaajien määrä Tampereella on kasvanut	Tutkijoiden ja erityisasiantuntijoiden ensimmäisten oleskelulupien määrä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna (elosa)	Kansainvälisten opiskelijoiden hakijamäärä Tampereen korkeakoulu yhteisön tutkinto-ohjelmiin on kasvanut vuoteen 2022 verrattuna (elosa)	<ul style="list-style-type: none"> Vuorotteleva tavoite palautuu
Työvoiman saatavuus on parantunut	Työllisyyskokeilun aikana työllistyneiden kokonaismäärä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna (elosa)	Työllisyyskokeilun aikana työllistyneiden kokonaismäärä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna (elosa)	<ul style="list-style-type: none"> Jatkava tavoite
	Ammatillisista perustutkinnoista on valmistunut vähintään 2700 opiskelijaa (elosa)	Valmistelussa tavoite, joka huomioisi laajemmin ammatillisen koulutuksen tuottaman osaamisen (elosa)	<ul style="list-style-type: none"> Jatkava teema
Kaupungin pitovoima on vahvistunut	Ei vuositavoitetta.	Ei vuositavoitetta.	
Tampereen keskustan saavutettavuus ja elinvoima on parantunut	Tyytyväisyys keskustan katujen ja yleisten alueiden kunnossapitoon on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna (yla)	Poistuva tavoite.	
	Keskustan saavutettavuuden parantamiseen tähtäävä liikennejärjestelmäsuunnitelma on laadittu (yla)	Keskustan kävijämäärä on kasvanut X % vuoteen 2022 verrattuna (elosa)	<ul style="list-style-type: none"> Uusi tavoite
	Tampere-Pirkkalan matkustajalentojen määrä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna (elosa)	Tampere-Pirkkalan matkustajalentojen määrä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna (elosa)	<ul style="list-style-type: none"> Jatkava teema, tavoitteen muotoilu mahdollisesti tarkentuu talousarvioon

Valtuustokauden tavoite	Ta23 tavoite	Ta24 tavoiteluonnos	Huomioita
Tampereen asema koulutus- ja opiskelukaupunkina on vahvistunut	Tampere on Suomen suosittu opiskelukaupunki (elosa)	Tampere on Suomen suosittu opiskelukaupunki (elosa)	<ul style="list-style-type: none"> Jatkava tavoite
	Perusopetuksen oppimistulokset* ovat parantuneet edelliseen vuoteen verrattuna (kopla) *2., 7. ja 9.-luokkalaisten äidinkieli	2., 7. ja 9.-luokkalaisten oppimistulokset ovat parantuneet edelliseen vuoteen verrattuna (kopla)	<ul style="list-style-type: none"> Jatkava tavoite
Alueen vihreää siirtymää ja teollisuuden uudistumista on vauhditettu	Ei vuositavoitetta.	Valmistelussa vihreään siirtymään liittyvä tavoite	<ul style="list-style-type: none"> Uusi tavoite
Tampereen väkiluku on kasvanut keskimäärin 3000 asukkaalla vuodessa	Ei vuositavoitetta.	Ei vuositavoitetta.	

ODOTUKSET YLITTÄVÄ ASIAKASKOKEMUS JA ROHKEASTI UUDISTUVA KAUPUNKI

Asiakaskokemus on tunne. Se antaa suunnan palveluiden ja kohtaamisten kehittämislle sekä luo perustan Tampereen pito- ja vetovoiman vahvistamiselle.

Uudistumiskykyinen kaupunkiorganisaatio mahdollistaa strategian toteutumisen.

- Toiminnan ja talouden lähtökohdat –aineisto nosti esiin tavoitteiden valmistelussa huomioitavaksi mm:
 - asiakaskokemuksen parantamisen
 - talouden tasapainon ja tuottavuuden edistämisen
 - vetovoimaisen työnantajakuva ja hyvän työntekijäkokemuksen
 - työvoiman saatavuuden
 - digitalisaation hyödyntämisen
 - hankintojen tuloksellisuuden ja innovatiivisuuden vahvistamisen.

Valtuustokauden tavoite	Ta23 tavoite	Ta24 tavoiteluonnos	Huomioita
Talous on tasapainossa	Tilikauden tulos on vähintään 3,3 milj. euroa (alkuperäinen TA23-tavoite vähintään 0)	Tilikauden tulos on vähintään X euroa (kh)	• Jatkava tavoite
	Investointien tulorahoitus-% on 57 (kh)	Investointien tulorahoitus-% on X (kh)	• Jatkava tavoite
	Vuosien 2024-2026 taloussuunnitelman laadinnassa on huomioitu talous- ja tuottavuusohjelmaan sisällytettyjen toimenpiteiden valmistelu ja toteutus (vastuuus kh)	Poistuva tavoite.	
Esihenkilötyö on vahvistunut ja henkilöstön työhyvinvointi on parantunut	Esihenkilöarvioinnin kaupunkitasoinen keskiarvo on vähintään 3 (kh)	Esihenkilöarvioinnin kaupunkitasoinen keskiarvo on vähintään 3 (kh)	• Jatkava tavoite
	Henkilöstön työhyvinvointi on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna (kh)	Henkilöstön työhyvinvointi on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna (kh)	• Jatkava tavoite
	Työntekijäkokemus on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna (kh, kaikki lautakunnat)	Työntekijäkokemus on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna (kh, kaikki lautakunnat)	• Jatkava tavoite
Tampereen houkuttelevuus työnantajana on vahvistunut	Hakijakokemus on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna (kh)	Hakijakokemus on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna (kh)	• Jatkava tavoite
		Valmistelussa työvoiman saatavuuteen esim. hakijamääriin liittyvä tavoite	• Uusi tavoite
Asiakaskokemus on parantunut	Kaupungin asiakkaista 57 % kokee, että palvelu ylittää odotukset *(kh)	Kaupungin asiakkaista X % kokee, että palvelu ylittää odotukset (kh)	• Jatkava tavoite
Asiakkaalle arvoa tuottava digitaalinen asiointi on mahdollista vähintään 50 % kaupungin palveluissa	Asiointi digitaalisessa kanavassa on mahdollista 35 % kaupungin palveluja (kh)	(Asiakkaalle arvoa tuottava) asiointi digitaalisessa kanavassa on mahdollista X % kaupungin palveluja (kh)	• Jatkava tavoite, tavoitteen muotoilu valmistelussa
Hankintojen tuloksellisuus on parantunut ja innovaatio- ja yhteistyökyky on vahvistunut	Hankintatoiminta on uudelleen organisoitu ja hankintapalvelu on käynnistynyt (kh)	Hankintojen tuloksellisuuteen liittyvä tavoite valmistelussa (kh)	• Tavoitteen muotoilu valmistelussa